

REFERAT 2025

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 17-09-2025 10:00

Sted: KOMBIT, H8, lokale Vadehavet

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

Deltagerfortegnelse	3
1. Siden sidst.....	5
1.1. Siden sidst	5
2. Drøftelsessager	7
2.1. Det aktuelle arbejde med Fællesoffentlig Digital Arkitektur	7
2.2. Digital suverænitet og handlefrihed	8
2.3. Digital handlefrihed i regi af det fællesoffentlige arbejde om genbrug af software	10
2.4. Pilotdrift af sammenhængende forløb for udsatte børn og unge.....	10
2.5. Dataunderstøttelse på beredskabsområdet	11
2.6. Digitale forpligtigelser til stærkere velfærd – Kommunernes	12
Digitaliseringsstrategi 2026-2030	12
2.7. Fælles it-driftsenheder.....	13
2.8. Dialog med KL's direktion	14
3. Eventuelt.....	17

Deltagerfortegnelse

Deltagere

It-Arkitekturrådets medlemmer:

- Bo Fristed, Chief Innovation Officer, chef for Center for Innovation og digitaliseringschef i Kultur og Borgerservice, Aarhus Kommune
- Henrik Brix, It- og digitaliseringschef, Favrskov Kommune, formand for KITA
- Jeppe Bøgh Andersen, Direktør for Social, Sundhed og Arbejdsmarked, Frederiksberg Kommune
- Mikkel Solgaard Bojsen-Møller, direktør for økonomi og digitalisering, Gentofte Kommune
- Niels Rygaard, Kontorchef for It og digitalisering i Senior og Omsorg, Aalborg Kommune
- Lars Vraa, Chef for Design & Arkitektur, KOMBIT (fra 13:45)
- Pia Færch, Kontorchef, Digitale projekter, Borgerservice & Itarkitektur, KL (mødeleder)

Forberedelsesudvalget:

- Morten Winther, Lead Enterprise Architect, Københavns Kommune

Sekretariat:

- Vibeke Normann, KL
- Zahra Al-Asfoor, KL (referent)
- Ken Rindsig, KL

Afbud

- Signe Maria Christensen, Ressourcedirektør, Beskæftigelses-og integrationsforvaltningen, Københavns Kommune
- René Lorenz, Chef for Politik, Strategi og Udvikling, Ældre- og Handicapforvaltning, Odense Kommune
- Carsten Nydam-Rønved, Odense Kommune

Oplægsholdere

- Nikolai Bülow Tronche, DIGST
- Frederik Nordentoft Andersen, KL
- Line Laudrup, KL
- Marie Gottlieb Danneskiold-Samsøe, Ringsted Kommune
- Anne Kathrine Fjord-Marschall, KL
- Klaus Rasmussen, KOMBIT
- Sofie Led, KL
- Gitte Duelund, KL
- Christian Christensen, KL
- Christian Harsløf, KL

Andre gæster

- Majken Øhlenschläger Heller, DIGST
- Peter Falkenberg, KL

- Jakob Eiby, KL
- Peter Thrane, KL
- Finn Graversen, KOMBIT

1. Siden sidst

1.1. Siden sidst

SAG-2024-04074 Her skrives ansvarliges initialer

Indstilling

Her skrives indstillingen

Drøftelse

Pia Færch bød velkommen og orienterede om den nye organisering af digitaliseringsarbejdet i KL. Den nye organisering omfatter følgende to kontorer:

Kontor for Digitaliseringspolitik, ledet af Frederik Nordentoft Andersen, har ansvar for KL's digitale interessevaretagelse. Kontoret dækker områder som kunstig intelligens, telepolitik samt det fællesoffentlige digitale samarbejde (FODS). Hovedopgaven bliver at styrke og tydeliggøre KL's stemme i den offentlige digitale dagsorden.

Kontor for Digitale Projekter, Borgerservice & It-Arkitektur, ledet af Pia Færch, har ansvar for at skabe stærkere sammenhæng mellem digitale projekter og It-Arkitektur. Kontoret håndterer blandt andet implementeringen af den fælleskommunale digitaliseringsstrategi, etableringen af de nye itdriftsfællesskaber, Borgerservice, samarbejdet med KOMBIT, ITarkitekturrådet og IT-kontaktudvalget. Målet er at etablere et stærkt fagligt og organisatorisk miljø for udvikling og gennemførelse af kommunale digitale projekter. Ken Rindsig har ansvar for It-Arkitektur i det nye kontor.

Pia orienterede desuden rådet om de to nye vedtagne strategier:

- Kommunernes digitaliseringsstrategi 2026–2030, vedtaget i maj 2025
- Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2026–2029, vedtaget i juni 2025

Pia understregede, at de fællesoffentlige initiativer samles om det, der giver mening at løfte i fællesskab, mens den kommunale strategi fokuserer på tværgående kommunale behov. Der vil være overlap, f.eks. i arbejdet med digital inklusion og fuldmagtsløsninger, hvor understøttelsen af udrulningen med fordel kan indgå som indsatser i den kommunale strategi.

Som opfølgning på tidligere sager i rådet orienterede Pia om:

Dataafgrænsningsprojektet:

Et ny dataafgrænsningsparameter er nu indarbejdet som moderniseringsbehov i genudbuddet af støttesystemerne. I forhold til kommunernes udfordringer med fagsystemer, der ikke understøtter flere brugerkonti for samme person, har projektet været i dialog med KMD Nexus, som anerkender udfordringen. Projektet har også vurderet interne systemer i KOMBIT (KY, KSD, KP og DUBU) og har ikke identificeret tilsvarende problemer her.

Blanketmodernisering som grundlag for bedre digital selvbetjening:

Projektet er nu forankret i KL's Forlag med Ghita Thiesen som projektejer.

Blanketterne vil fremover blive leveret som maskinlæsbare YAML-filer.

Derudover planlægges en pilottest af formatet i 2. halvår 2025 hos udvalgte kommuner og leverandører.

Jeppe Bøgh Andersen pointerede behovet for at revurdere gældende itarkitekturprincipper i lyset af øget fokus på digitalt beredskab og suverænitet.

2. Drøftelsessager

2.1. Det aktuelle arbejde med Fællesoffentlig Digital Arkitektur

SAG-2024-04074 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager præsentationen til efterretning
- giver input til arbejdet med at realisere den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029

Drøftelse

Nikolai Tronche Bülow præsenterede initiativ 6: "Sammenhæng gennem fælles It-Arkitektur" under fokusområde 3 "Et sammenhængende digitalt fundament" i den vedtagne fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2026-2029.

Rådet tog positivt imod retningen for videreudviklingen af FDA og tilsluttede sig ambitionen om at gøre rammeværket mere operationelt. Rådet fremhævede behovet for klar formidling af arkitekturens værdi, især over for ikke-tekniske målgrupper. Rådet opfordrede til, at UAS (Udvalget for Arkitektur og Standarder) i endnu højere grad viser, hvordan god ItArkitektur bidrager til effektive og sammenhængende løsninger.

Rådet understregede, at agilitet og tempo er nødvendige for at sikre, at FDA bevarer sin relevans og værdiskabelse. I forlængelse heraf påpegede rådet vigtigheden af at udvikle krav, der er lette at forstå og anvende direkte i projekter.

Hertil pointerede rådet, at beredskab og sikkerhed bør integreres eksplicit i FDA, da det i dag fremstår som et manglende element.

Rådet bemærkede, at driftsstabilitet i fællesoffentlig infrastruktur (fx NemLogin og Digital Post) er afgørende for kommunale løsninger og efterlyste tydelige retningslinjer for ansvar og handleplaner ved nedbrud eller driftsforstyrrelser.

Rådet fremhævede betydningen af at anvende internationale standarder mere aktivt og opfordrede til at styrke koblingen til relevante internationale fora fx OASC. Rådet påpegede, at værdien ikke ligger i selve standarden, men i den fælles anvendelse på tværs af myndigheder og leverandører.

Nikolai tilsluttede sig pointerne og fremhævede behovet for en tydelig instans, der udpeger de standarder, der skal bruges. Netop dette arbejde vil være en del af FDA-indsatsen i den kommende strategiperiode. Han anerkendte også

udfordringerne ved det høje tempo og den begrænsede ressourcekapacitet og fremhævede, at kommunernes repræsentation i arbejdet er afgørende både for at sikre reel forankring og for at vælge de områder, hvor kommunerne har størst behov. Endelig pegede Nikolai på potentialet i den tænkte kurateringsmekanisme, som systematisk identificerer, samler og formidler relevante produkter og standarder. Han vurderede, at dette kan øge anvendeligheden og bringe FDA tættere på de konkrete projekter.

2.2. Digital suverænitet og handlefrihed

SAG-2025-03105 Anne Kathrine Fjord-Marschall, Søren Nørgaard Madsen og Søren Frederik Bregenov-Beyer

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter de oplevede udfordringer med manglende handlefrihed i egen kommune
- drøfter eventuelle særlige hensyn i det fremadrettede analysearbejde

Drøftelse

Frederik Nordentoft rammesatte punktet 'Digital suverænitet og handlefrihed' med afsæt i FODS-strategiens initiativ 12, og præsenterede et forslag til en analyseramme, der kan danne grundlag for arbejdet med at kortlægge afhængigheder og identificere mulige veje til øget digital handlefrihed. Han understregede, at målet ikke er fuld uafhængighed, men øget frihed til at vælge både teknologisk, geopolitisk og økonomisk.

Line Laudrup præsenterede den eksisterende indsats om genbrug af software i regi af Udvalget for Arkitektur og Standarder (UAS). Hun understregede, at der ikke er tale om en ny dagsorden, og at der allerede findes et solidt fundament at bygge videre på. Indsatsen har resulteret i en række konkrete leverancer, herunder vejledninger, principper, analyser og konkrete pilotprojekter, som kan understøtte den kommende indsats. Line pegede på, at et nationalt Open Source Program Office (OSPO) er under overvejelse.

Marie Gottlieb Danneskiold-Samsøe gav en præsentation med afsæt i Ringsted Kommunes beredskabsperspektiv og argumenterede for nødvendigheden af at koble digital handlefrihed tættere med suverænitet.

Hun pointerede, at der i dag mangler både plan B og fælles retning, og efterspurgte større politisk mod, fælles koordinering og finansiering. Hun nævnte muligheden for konkrete, lavpraktiske tiltag, såsom at omlægge 10% af pc-porteføljen til open source, som mulige første skridt, der både styrker beredskab og markedsposition.

Rådet drøftede det store tema på baggrund af de tre indlæg. Der var forskellige meldinger fra rådets medlemmer. Rådet tilkendegav generelt stor opbakning til dagsordenen og opfordrede til, at der formuleres en konkret fælles strategi og et klart målbillede: Hvad er det, vi vil opnå – og hvornår er vi tilfredse? Dette kan være med udgangspunkt i en operationalisering à la den, som Frederik Nordentoft Andersen Præsenterede.

Endelig blev der opfordret til også at tage afsæt i den fælleskommunale rammearkitektur, som allerede indeholder både retningslinjer og byggeblokke, der har til formål at reducere afhængighed. Og dermed tage afsæt i den indsats, som kommunerne har arbejdet med i årevis, bl.a. gennem principperne i rammearkitekturen, monopolbruddet og etableringen af fælleskommunal infrastruktur.

Rådet understregede, at digitale handlemuligheder er uløseligt forbundet med cybersikkerhed og beredskab. Flere fremhævede behovet for at formulere minimumskrav og -scenarier for basal kommunal drift i tilfælde af, at adgang til kritisk infrastruktur forsvinder: Hvad er det mindst nødvendige niveau for at holde en kommune kørende?

Der blev efterspurgt tydeligere krav og vejledning ift. fx kritisk hardware og teknisk basisdrift, single points of failure og nødvendige backup-planer. Desuden blev der peget på behovet for, at der kommer statslige krav og vejledninger.

Der blev givet udtryk for, at open source-løsninger og fælleskomponenter bør udgøre en central del af løsningen, og at der bør bygges videre på de fællesskaber og erfaringer, der allerede findes. Der blev opfordret til ikke at igangsætte parallelle eller nye initiativer, der overser eksisterende arbejde, særligt møntet på OS2-samarbejdet som en stærk fælleskommunal muskel, der har opbygget stor erfaring med open source-løsninger og digital handlefrihed. Det blev desuden bemærket, at der er behov for stærkere fælles koordinering og kompetenceopbygning, bl.a. i regi af KOMBIT, som blev opfordret til i højere grad at gå forrest ift. at anvende open source. Det blev pointeret, at omlægning til open source er ønskeligt, selv i borgernære områder.

Der blev udtrykt ønske om at det videre arbejde tager afsæt i eksisterende løsninger og erfaringer frem for flere analyser. Konkret blev det foreslået at tage udgangspunkt i beredskabstænkningen, hvor myndigheder forventes at kunne klare sig selv i tre døgn – og stille det tilsvarende spørgsmål: Hvad er minimumsniveauet for digital suverænitet?

Det blev nævnt, at EU også arbejder aktivt med ambitioner om digital suverænitet senest i softwarestrategien og Interoperabilitetsforordningen, og i internationale samarbejder som Digital Nations. Også på skoleområdet (fx via

Brugerportalsinitiativet og Unilogin-føderationen) og i sundhedsområdet (fx den Nationale Serviceplatform) er uafhængighed et bærende princip.

Frederik Nordentoft orienterede om, at KL har etableret et nyt netværk for digital suverænitet, som skal understøtte erfaringsudveksling og fremdrift på tværs.

2.3. Digital handlefrihed i regi af det fællesoffentlige arbejde om genbrug af software

SAG-2025-00718 Line Laudrup

Indstilling

Sekretariatet indstiller at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter hvorledes de allerede opnåede erfaringer og gennemførte analyser og indsatser om digital handlefrihed kan danne grundlag for den kommende indsats i regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029
- Giver forslag til yderligere indsatser med henblik på øget genbrug af software i den offentlige sektor ud fra et ønske om digital handlefrihed og de identificerede gevinster forbundet dermed.

Drøftelse

Sagen blev under mødet behandlet sammen med sag 2.2 "*Digital suverænitet og handlefrihed*", da dagsordenerne er nært beslægtede.

2.4. Pilotdrift af sammenhængende forløb for udsatte børn og unge

SAG-2023-00231 Anne Kathrine Fjord-Marschall og Mie Bjerre

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status til efterretning
- giver input til den videre proces

Drøftelse

Anne Kathrine Fjord-Marschall og Klaus Rasmussen fremlagde status for pilotdriften af løsningen "Sammenhængende forløb for udsatte børn og unge", som siden april 2025 har været i anvendelse i fem kommuner i Region Nordjylland, Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Nord samt 16 almene praksis-klinikker. Pilotdriften har vist, at det har stor værdi for både fagpersoner og borgere, fordi det med denne løsning er muligt at sikre videndeling mellem de fagpersoner, der er omkring behandlingen af udsatte børn og unge.

Klaus fortalte, at pilotprojektet baserer sig på eksisterende infrastruktur. Arkitekturen omfatter bl.a. brug af MedCom-korrespondance, integrationer til SAPA og en række fælleskommunale infrastrukturelementer, herunder adgangsstyring og organisation.

Rådet tog status til efterretning og kvitterede for den fællesoffentlige indsats, som pilotprojektet repræsenterer. Rådet fremhævede behovet for at etablere en varig finansieringsmodel for både drift og videreudvikling, da pilotens midlertidige rammer ikke kan skaleres nationalt uden justeringer.

Rådet gjorde desuden opmærksom på behovet for at reducere den administrative byrde, særligt i tilknytning til korrespondancekomponenten. I forlængelse heraf opfordrede rådet til, at forbedre anvendelsen af korrespondancekomponenten i praksis. Rådet anbefalede projektet at afklare, om hvert fagsystem selv skal implementere MedCom-formatet, eller om det er mere hensigtsmæssigt at etablere en fælles komponent, der kan lette implementeringsindsatsen på tværs af systemer.

Projektet tilkendegav, at man er opmærksom på de indkomne bemærkninger fra Rådet, og understregede, at det er en anden løsning, der skal skaleres til national udbredelse. I det videre arbejde vil der blive fokuseret på at reducere manuelle arbejdsgange og sikre varige og robuste løsninger på alle relevante områder.

2.5. Dataunderstøttelse på beredskabsområdet

SAG-2025-02439 Mie Mester og Sofie Kofoed Led

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager orientering om arbejdet med dataunderstøttelse af beredskabsopgaver til efterretning
- kommer med input til, hvilke data og processer der bør prioriteres på beredskabsområdet

Drøftelse

Sofie Kofoed Led præsenterede baggrunden for arbejdet med dataunderstøttelse på beredskabsområdet. Fokus var på det skærpede trusselsbillede mod Danmark, herunder cyber- og sabotageangreb, der kan føre til forsyningssvigt og IT-nedbrud, samt trusler i forbindelse med klimahændelser.

Rådet tog orienteringen til efterretning og pegede på nødvendigheden af at forholde sig til kommunikation i nedbrudssituationer og efterlyste klare retningslinjer. Bo Fristed nævnte i den forbindelse et eksempel fra GovTech

Midtjylland, hvor man arbejder med SMS-udsendelser via LORAN, som et muligt supplement til traditionel kommunikation.

Rådet understregede vigtigheden af at få klarhed over, hvem der har adgang til data i beredskabssammenhæng. Sofie svarede, at kommunerne ejer de data, der vedrører deres geografiske områder, og derfor også har myndighed over, hvornår og hvordan disse data udstilles. Hun understregede, at det er vigtigt at fastholde, at frigivelse og deling af data skal være underlagt lokale beslutninger.

Rådet påpegede behovet for sammenhæng mellem data og opgaver, herunder hvor informationer skal udstilles og hvad de skal bruges til – fx alarmerings- og informationspunkter.

Rådet efterlyste desuden tydeligere retningslinjer og autoritative kilder, fx ift. hvilke data der skal ligge i GeoFA versus BBR, og hvordan vedligeholdelsesdata håndteres. Peter Thrane pointerede, at vedligeholdelsesdata adskiller sig markant fra strukturelle data og derfor muligvis ikke bør placeres i GeoFA.

Sofie Led rundede af med at forklare, at KL arbejder ud fra en "økosystemtilgang", hvor data modnes og anvendes efter behov, uden nødvendigvis at blive placeret i en enkelt autoritativ kilde. Data skal gøres praktisk tilgængelige for de relevante myndigheder, og tungere registre som BBR er ikke nødvendigvis egnede til formålet.

2.6. Digitale forpligtigelser til stærkere velfærd – Kommunernes Digitaliseringsstrategi 2026-2030

SAG-2025-03201 Gitte Duelund Jensen og Morten Bue Rath

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter muligheder og perspektiver inden for strategiens fem hovedspor
- Giver input til de initiativer, der skal operationalisere strategiens hovedspor

Drøftelse

Gitte Duelund introducerede den nye strategi "Digitale forpligtigelser til stærkere velfærd", som sætter retningen for kommunernes digitale arbejde i perioden 2026–2030. Strategien er finansieret gennem bloktilskud og implementeres via prioriterede, fælleskommunale initiativer.

Rådet udtrykte tilfredshed med strategiens retning og fremhævede, at den med fordel kan kobles tæt til reformsporet, fx sundhedsreformen og selvstyreende teams i ældreplejen. Rådet påpegede, at det ikke nødvendigvis kræver, at alle

98 kommuner deltager, men at fælles løsninger bør udvikles, hvor der er bredt behov.

Rådet fremhævede desuden, at det er positivt, at strategien også omfatter administrationsområdet og pegede på potentialet i at forenkle og optimere rekrutterings- og onboardingprocesser. Rådet mente, at området rummer lige så stort potentiale som velfærdsreformerne.

Rådet efterlyste en tydeligere kobling mellem strategien og de områder, hvor der er forpligtelser og krav, fx AI i beskæftigelsesindsatsen eller brug af skærmbesøg. Rådet fremførte, at når et område bliver et "skal", må kommunerne også forpligte sig til at implementere det i fællesskab.

Endeligt spurgte rådet til organiseringen bag strategien. Gitte Duelund oplyste, at organiseringen er på vej på plads. KL arbejder aktuelt på, hvordan strategiens implementering skal styres, og hvordan kommunal involvering bedst struktureres.

Pia Færch supplerede med erfaringer fra nuværende strategiperiode, hvor der har været oprettet styregrupper, med kommunale direktører for hvert strategispør, hvilket har haft en positiv effekt. Den kommende strategi vil dog operere med færre, men mere strategiske initiativer, og derfor overvejes det, hvordan der skabes engagement og ejerskab med færre organisatoriske led.

Pia Færch rejste spørgsmålet om, hvordan man kan øge kendskabet til strategien. Hun efterlyste forslag til, hvordan strategiens indhold og potentiale kan gøres relevant for en bredere kreds af kommunale aktører. Rådet foreslog at involvere topledere direkte, fx gennem målrettede præsentationer på relevante netværk og topmøder, med fokus på de strategiske muligheder inden for konkrete temaer. Desuden fremhævede rådet vigtigheden af at formidle strategien gennem gode eksempler.

2.7. Fælles it-driftsenheder

SAG-2025-02755 Christian Christensen

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter muligheder og perspektiver ved den indgåede aftale
- Drøfter de væsentligste sikkerhedsrelaterede hegnspæle som enhederne skal løfte, afgrænset til netværks- og serverdrift -
Giver input til den videre proces

Drøftelse

Christian Christensen præsenterede status for arbejdet med implementeringen af fælleskommunale it-driftsenheder, som følger af økonomiaftalen for 2026.

Christian gennemgik de centrale spor i det igangværende arbejde:

1. Kortlægning af eksisterende organisatoriske landskab og it-aktiver
2. Udvikling af målbillede for netværks- og serverdrift
3. Afklaring af juridiske og organisatoriske modeller for enhederne
4. Etablering af governance-struktur og national styregruppe

Rådet anerkendte aftalens betydning og den sikkerhedspolitiske dagsorden, som ligger til grund for etableringen. Der var dog enighed om, at processen fortsat er præget af flere spørgsmål end svar, og at prioritering og afgrænsning er nødvendig for at sikre fremdrift.

Det blev tilkendegivet, at cybersikkerhed bør være den bærende ledestjerne i det videre arbejde, og at opgaven bør defineres med afsæt i dette, før den tekniske og organisatoriske løsning designs. Der blev peget på behovet for at nedbryde kompleksitet og fokusere på det mest kritiske først, og på at denne øvelse skal medføre yderligere standardisering i kommunerne.

Det blev anbefalet, at programmet formulerer et klart målbillede og udvikler et sæt It-Arkitekturprincipper som grundlag for arbejdet. Der blev advaret mod, at arbejdet med it-driftsenheder blokerer fremdrift på andre digitaliseringsområder, f.eks. AI og digital suverænitet. Der blev derfor opfordret til, at projekter, som ikke er direkte afhængige af etableringen af itdriftsenhederne, ikke sættes unødigt i bero. Det er afgørende med en tydelig afgrænsning af hvilke opgaver de fælles enheder skal løfte, og hvilke der ligger uden for deres scope.

Der blev sat spørgsmålstegn ved om de regionale strukturer er de rette ift. sikkerhed. Der blev opfordret til at se på, hvordan centralisering kan kombineres med lokal tilstedeværelse. Samtidig blev der lagt vægt på, at organisationsmodellen ikke må være unødigt kompleks, men evt. med en vis armlængde.

Det blev tilkendegivet, at brugeradministration næppe egner sig til fuld centralisering på udførende niveau, mens fx end point protection er velegnet til fælles løsning. Der blev henvist til SIA-modellen (Statens It) som mulig inspirationskilde.

2.8. Dialog med KL's direktion

SAG-2024-04074 Vibeke Normann

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager direktionens orientering til efterretning.

Drøftelse

Christian Harsløf havde fokus på aktuelle nationale og fælleskommunale dagsordener med betydning for It-Arkitekturområdet, herunder itdriftsenheder, digital suverænitet, kunstig intelligens og governance i den samlede digitaliserings-portefølje.

It-driftsenheder og snitflader til KommuneCERT

Christian Harsløf orienterede om, at KL's bestyrelse har ønsket at få beskrevet snitflader og samarbejdet mellem de kommende itdriftsenhederne og KommuneCERT, så det bliver klarere hvad de to led hver især skal og kan. Han konstaterede desuden, at der er fremdrift i arbejdet med etablering af itdriftsenhederne.

Digital suverænitet og leverandøruafhængighed

Harsløf fremhævede, at digital suverænitet og strategisk handlefrihed fylder stadig mere i det politiske rum, både som spørgsmål om teknisk uafhængighed af enkeltleverandører og som et spørgsmål om geopolitik, værdier og overvågning.

I regi af Fællesoffentlig Digitaliseringsstrategi (FODS) igangsættes en foreløbig analyse med fokus på:

- Dekomposition af begrebet "digital suverænitet"
- Erfaringer fra eksisterende løsninger
- Forholdet til EU og det europæiske teknologimarked

Han understregede, at det politiske landskab rummer både drivkraft og modstandere, herunder aktører, der foretrækker at fastholde eksisterende løsninger frem for at foretage kompetencetunge skift.

Kunstig intelligens og storskala-projekter

Christian Harsløf beskrev den aktuelle dagsorden for AI, hvor fokus er på at finde en ansvarlig dansk tilgang. I regi af AI-taskforcen arbejdes der med flere storskala-projekter:

1. Tale-til-tekst (bl.a. TALT-projektet og beskæftigelsesområdet)
2. Beslutningsstøtte (bl.a. byggesagsområdet)
3. Sensorbaserede løsninger (fx overvågning af søvn mønstre)
4. Et fjerde område, billedgenkendelse, er under overvejelse.

Projekterne underlægges en 360-graders vurdering, hvor man ser på:

1. Teknisk modenhed og skalerbarhed
2. Lovlighed (GDPR og AI-forordningen)
3. Barrierer

Christian Harsløf bemærkede, at flere potentielle projekter er fravalgt på grund af juridisk kompleksitet, og at forhåndsgodkendelser fra bl.a. Datatilsynet og Digitaliseringsstyrelsen kan være en vej frem.

Rådet påpegede, at kommunerne tidligere har ønsket lovgivningsmæssige ændringer for at fremme brugen af AI, og spurgte om der indgår juridiske hensyn i udvælgelsen af storskala-projekter. Christian Harsløf bekræftede, at projekterne er udvalgt ud fra, hvor der allerede er en synlig juridisk vej, fx anonymisering ved sensorer eller sprogmodellers lovlighed.

Rådet fremhævede behovet for en generativ AI-løsning på dansk jord, der opererer inden for kendte juridiske rammer, hvilket Christian Harsløf tilsluttede sig.

Governance og fremtidig organisering

Christian Harsløf orienterede om, at der aktuelt ses på governancestrukturen for kommunal digitalisering i lyset af:

- De to nye digitaliseringsstrategier (kommunal og fællesoffentlig)
- KOMBIT's ændrede tilslutningsmodel
- Behovet for tydelig placering af opgaver og ansvar i råds- og portefølje-strukturen

Han foreslog, at spørgsmålet om governance og kommunal inddragelse drøftes på det kommende møde.

3. Eventuelt